

opírající musí býti zamítnuta. (Sr. též důvody rozh. nejv. s. sb. č. 1493 a 1856, kde jde však o smlouvu mezi pachtýřem honitby a osobou třetí, nikoli mezi honebním výborem a pachtýřem.

Čís. 4259.

Slovy »ani nemusily býti známy« v řu 1409 obč. zák. rozumí se nevědomost, spočívající na zanedbání povinné péče ve smyslu řu 1297 obč. zák. (čl. 282 obch. zák.).

(Rozh. ze dne 14. října 1924, Rv I 964/24.)

Josef S. postoupil v roce 1922 usedlost žalovaným, své neteři a jejímu muži. Pozůstalost po Eduardu N-ovi, tvrdíc, že Josef S. koupil v roce 1920 od Eduarda N-a dobytek a dosud ho nezaplatil, domáhala se zaplacení na žalovaných, kteří namítali, že při převzetí usedlosti o onom dluhu Josefa S-a nevěděli aniž věděti musili, ježto sami hospodářství neprovozovali a o onom dluhu jim nebylo nic sděleno. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dle řu 187 třetí novely k obč. zákonu blízký příbuzný (po rozumu řu 32 konk. řádu), přejímaje jmění nebo podnik, jest osobně zavázán věřitelům postupitelovým z dluhů, k jmění nebo podniku patřících, ač-li neprokáže, že mu ony dluhy při převzetí nebo před tím nebyly ani býti nemusily známy. Že jde o převod jmění a dluh tohoto jmění, a že žalování o něm při převzetí nevěděli, neběře se již v odpor. Dovolatel brojí pouze proti právnímu závěru nižších stolic, že žalování o zažalovaném dluhu ani věděti nemusili. Kdežto vnitřní fakt, zda žalování o dluhu věděli, jest otázkou skutkového zjištění, jest odpověď na otázku, zda žalování o dluhu věděti musili, výsledkem právního uvažování a odvozením logických závěrů ze zjištěných okolností. Tudíž přezkum v tomto směru spadá do rámce jediné uplatňovaného dovolacího důvodu čís. 4 řu 503 c. ř. s. Především ujasnit si jest, co ř 187 třetí novely míní pod slovy »ani nemusily býti známy«. Dle vysvětlivek k této novele (věst. min. sprav. 1916 str. 124) převzat pojem tento z cis. nař. z 10. prosince 1914, čís. 337, jímž zaveden konkursní, vyrovnávací a odpůrčí řád. V těchto řádech užito tohoto výrazu na více místech, na příklad v řu 3, 20, 21, 28, 30, 31, 33, 38 a 39 konk. řádu, ř 8, 20 vyrovn. ř. a ř 2, 11, 13 odp. ř. Dle jasného znění řu 3 konk. ř. není pod výrazem oním rozuměti nic jiného, než »nevědomost, spočívající na zanedbání povinné péče«. Co jest pak povinnou péčí, praví ř 1297 obč. zák., při obchodech čl. 282 obch. zák. Dovolací soud sdílí názor nižších stolic, že žalování nezanedbali péče, jim dle řu 1297 obč. zák. uložené. Jak zjištěno, pátral žalovaný Josef H. po dluzích postupitele Josefa S. dotazem nejenom u něho, nýbrž i u svého tchána a tchýně, kteří u postupitele konalí hospodářské práce. Tito mu o zažalované pohledávce ničeho nesdělili, ač mu jiné dluhy udali. Žalovaný nemůže býti činěn zodpověd-

ným za to, že mu tyto osoby ničeho o sporném dluhu nesdělily. K tomu přistupuje, že šlo o dluh za hovězí dobytek, který v čase odevzdání usedlosti při ní již nebyl, takže žalovaný neměl vnějšího popudu k tomu, by pátral po takovémto dluhu. Za tohoto stavu věci žádati na žalovaném, aby připadl sám od sebe na možnost takovýchto dluhů, přesahuje zajisté již rámec pozornosti dle Šu 1297 obč. zák. Jak konečně nižší soudové dovodili, nelze ani žalované Idě H-ové k vině přičítati nedbalost při pátrání po dluzích z toho důvodu, že ponechala věc svému manželovi. Jak zjištěno, ani ona o dluhu nevěděla a není patrna žádná okolnost, svědčící tomu, že by se jí bylo mohlo podařiti to, co se nezdařilo jejímu manželovi.

Čís. 4260.

»Zákonem« míní se v Šu 92 ústavní listiny i obyčejové právo, platné na Slovensku.

Stát ručí za škodu, způsobenou na Slovensku a Podkarpatské Rusi jeho orgány u výkonu veřejné moci jen tehdy, lze-li orgánu přičísti zavinění.

Před zemským soudem v Praze nelze jednati ve sporném řízení o nároku proti státu, jenž jest přikázán na cestu nespornou (na př. dle Šu 4 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 304 sb. z. a n.), třebas současně uplatňovány i nároky na náhradu škody, opírající se o zvykové právo na Slovensku.

(Rozh. ze dne 14. října 1924, Rv I 997/24.)

V roce 1921 zabral županský úřad v B. na Slovensku vilu žalobcovu a přidělil ji k obývání H-ovi. Nálezem nejvyššího správního soudu byl zábor vily zrušen a dne 23. září 1923 byla vila vydána žalobci. Žalobu na československý erár o náhradu škody zábořem vily procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Žalobce opírá své nároky o tu okolnost, že mu byl županským úřadem v B. neprávem, jak dovozuje poukazem na nález nejvyššího správního soudu v této věci, zabaven jeho byt dne 11. listopadu 1921. V případě tomto jednal ovšem županát ve výkonu výsostných práv státních jako úřad správní, tedy ve funkci veřejnoprávní a tu dle Šu 92 ústavní listiny ze dne 29. února 1920, čís. 121 sb. z. a n. ručí stát za škodu z nesprávného výkonu úřední moci jen tehdy, když je přímo zákonem uložena státu tato povinnost, čehož v tomto případě není. Na Slovensku platí dosud právo nepsané, jehož pramenem jsou zvyklosti i výroky peštské kurie z doby předpřevratové. Tyto právní prameny nemohou však řešiti případ žalobní, neboť právní zásady, vyslovené v rozhodnutích soudní kurie z doby před státním převratem, vznikly na půdě pravidelných poměrů mírových a nemohou býti směrodatny pro řešení právních poměrů, vzniklých z neustálených poměrů po státním převratu na Slovensku a vyvolavších také mimořádné přechodné předpisy popřevratové, k nimž